नद्

吻 अंद

स्रोल

心

पर्यवेक्षकांच्या

सहराष्ट्र गट-क सेवा (मुख्य) परीक्षा - 2018 लिपिक - टेक्ने व्यक्त , दुथ्यम निरीक्षक व कर अहायक) पेपर फ्र. 1 (अँयुक्त पेपर)

→ संच क्रमांक

2018

परी हुन दि. 14/ ऑक्टोबर 12018 प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

B12 107413

BOOKLET NO.

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

प्रश्नपुस्तिका-I मराठी व इंग्रजी

एकूण गुण : 100

शेवटचा अंक

सूचना

- सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून ध्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदल्न घ्यावी. परीक्षा-क्रमांक
- आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
  - ↑ केंद्राची संकेताक्षरे ्वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमृद करावा**.
- या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमुद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त** काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील** सूचनेविना प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- ं उत्तरपत्रिकेत एकदा नमृद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमृद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मुल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच '' उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली बेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळाणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल्प

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पृष्ठावर पहा

कच्चा कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1.	'जला	भेद्य' या शब्दाचा पु	ढीलपैकी	कोणत्या वाक्य	गंमधील :	उपयोग	योग्य आहे ?		
	(अ)	नदीच्या विशाल प्र	वाहाने दोन	ही गावे जलाभे	ोद्य झाली	आहेत.			
	(ब)	यंत्रांच्या खोक्यांवर	जलाभेद्य	आवरणे पाहि	जेत.				
	(क)	मातीची भांडी जल	ाभेद्य अस	ल्याने गार होत	गत.				
	(ड)	जलाभेद्यतेमुळे सुर्त	ो कापड	अधिक पाणी	शोषते.				
		ो उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ)	(2)	फक्त (ब)		(3)	(अ) आणि (क)	(4)	(अ) आणि (ड)
2.	'धारेव	- फरी' हा शब्द पुढील	पैकी कोण	ात्या शब्दसमूह	हासाठी उ	 पयोगात	न येतो ?		
	(अ)	धाऱ्याने जमीन घेण	ाारा		(ब)	तलवा	र बहाद्दूर मनुष्य		
	(क)	धार करून देणारा			(ड)	धारण	करणारा		
	पर्याय	ी उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ)			(2)	फक्त	(ৰ)		
	(3)	(अ), (ৰ) आणि	ा (क)		(4)	(अ),	(ब) आणि (ड)		
3.	'मी म	ी म्हणणे'या वाक्प्र	- ाचाराचा ३	मर्थ पुढीलपैर्का	ो काय ?				
	(1)	सहमती देणे	(2)	स्वत:ची बढ	हाई मारणे	(3)	गोंधळून जाणे	(4)	वर्दळीवर येणे
4.	'दशा		 ो कोणत्या	वाक्यांमध्ये उ	 उपयोगात	आणून	त्यांचे पुनर्लेखन कर	ता येईल	?
		सततच्या मेहनतीने					•		
	(ब)	जमिनीवरच्या सत	ंजीची सुर	ने निघाली होत <u>ं</u>	~~1~~ .				
	(क)	वडिलांच्या मतानुस	_			वांगले ह	रोते.		
		हरवलेल्या पुस्तका							
		ो उत्तरे :							
	(1)	(अ) आणि (ब)			(2)	(ब)	आणि (क)		
	` ,	(अ), (ब) आणि			(4)		(क) आणि (ड)		
5.	पुढील	काव्यपंक्ती कोणत्य	ग शब्दशव	म्तीचे उदाहरण	 । आहे ?				
	_	रगत पयोधराते रगड्							
	(1)	अभिधा		-	(2)	लक्षण	ī		
	(3)	लक्षण लक्षणा			(4)	श्लेषम्	रूलक व्यंजना		
6.	' ऊर्ध्व	गामी' या शब्दाचा वि	वरुध्दार्थी	शब्द पुढीलपै	की कोण	ता ?			
	(अ)	अनुगामी	(ब)	अधोगामी		(क)	पुरोगामी	(ड)	प्रतिगामी
	पर्याय	ी उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ)	(2)	फक्त (ब)		(3)	(अ) आणि (ब)	(4)	(क) आणि (ड)
-									

7.	''जो विकारी शब्द विशिष्ट अर्थाचा द्योतक नस् शकतो. त्यास म्हणतात''.	ाून, ज्यास	स पूर्वापार संबंधाने सर्व प्रकारच्या द्वितीय नामाचा अर्थ	य नामाचा अर्थ येऊ	
	(1) विशेषनाम (2) सर्वनाम		(3) नाम (4) भाववाचक नाम		
8.	विशेष किफायत नसलेल्या धंद्याचे वर्णन करताना	। पुढीलपै	को कोणती म्हण वापरली जाते?		
	(1) उथळ पाण्याला खळखळाट फार	(2)	अंथरूण पाहून पाय पसरावे		
	(3) घोडे खाई भाडे	(4)	गाजराची पुंगी वाजली तर वाजली		
9.	पुढील शब्दांपासून भाववाचक नाम तयार करतान	ा कोणते	प्रत्यय वापरावे लागतील?		
	(अ) गंभीर (ब) नेता		(क) चतुर (ड) खारट		
	पर्यायी उत्तरे :				
	(अ) (ब) (क) (ड)				
	(1) की गिरी आई आ				
	(2) ता त्व की आ				
	(3) ता गिरी आई ता				
	(4) य त्व आईं पणा				
10.	पुढील वाक्यातील शब्दयोगी अव्यय ओळखा -				
	'त्याची आई जाईच्या मांडवाखाली फुले वेचीत हे	ोती '.			
	(1) जाईच्या (2) त्याची		(3) वेचीत (4) खाली		
11.	पुढीलपैकी कोणत्या गटातील शब्द तद्भव आहेत	f?			
	(अ) शिष्य, दिवस, वेष	(ब)	जीभ, शेत, माती		
	(क) व्यवहार, सुंदर, हर्ष	(ड)	औषध, वर्ष, अत्र		
	पर्यायी उत्तरे :				
	(1) फक्त (अ) (2) फक्त (ब)		(3) (3) आणि (ब) (4) (क) आणि (ड)		
12.	'नमुना' या शब्दास अनेकार्थ असलेला योग्य शब्	दगट कोप	णता आहे ?		
	(अ) वाक्य, विचार, संदर्भ	(ब)	कबूल, नामंजूर, परवानगी		
	(क) उदाहरण, मासला, दृष्टांत	(ड)	नग, वल्ली, ठग		
	पर्यायी उत्तरे :				
	(1) फक्त (अ) बरोबर	(2)	फक्त (अ), (ब) आणि (क) बरोबर		
	(3) फक्त (क) बरोबर	(4)	फक्त (क) आणि (ड) बरोबर		

13 .	पुढील	पैकी कोणते विधान ब	रोबर	आहे ?					
	(अ)	पंचमी विभक्तीतून 'अ	मधिक-	रण' हा कारका	र्थ व्यक	त होतो.			
	(ৰ)	षष्ठी विभक्तीचा 'संब	बंध′ ह	ा कारकार्थ आहे	5.				
	पर्याय	ी उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ)			(2)	फक्त	(ৰ)		
	(3)	(अ) व (ब) दोन्ही	बरोबर		(4)	(अ)	व (ब) दोन्ही चूक	ī	
14.	पुढील	शब्द प्रकारास काय म	हटले उ	 नाते ?					
	जा, रे	ो, कर, बस, बोल, पी इ	हत्यादी						
	(왜)	सिद्ध शब्द	(ब)	साधित शब्द		(क)	उपसर्ग	(ड)	तत्सम् शब्द
	पर्याट	गी उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ) बरोबर ब	ाकी र	ार्व चूक	(2)	फक्त	(ड) बरोबर बाकी	' सर्व चूक	
	(3)	फक्त (क) बरोबर ब	ाकी र	ार्व चूक	(4)	फक्त	(ब) बरोबर बाकी	सर्व चूक	
<u> </u>	<u>प</u> ुढील	 ज्ञाक्यातील क्रियाविशेष	षण अं	———— ोळखा :					
	''सव	ाई गंधर्व स्मृति समारोह	ात भी	मसेन काय गारि	ग्ल्येत!	,,			
	(अ)	काय	(ৰ)	स्मृति		(क)	सवाई	(इ)	गंधर्व
	पर्याट	गि उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ) बरोबर				(2)	फक्त (ब) आणि	(क) बरं	ोबर
	(3)	फक्त (अ) आणि (व	क) ब	रोबर		(4)	फक्त (अ) आणि	ग (ड) ब र	ोबर
16.	'व्याज	न' या शब्दास पुढीलपैक	ती कोण	गता पर्याय समा	नार्थी न	ाही ?			
	(1)	कपट	(2)	सोंग		(3)	भाडे	(4)	रक्कम
17.	'येणाः	र असेल तर येईना बाप	डा!'	या वाक्यातील	केवलप्र	ायोगी अ	क्यय ओळखा.		
	(1)	येणार	(2)	येईना		(3)	बापडा	(4)	असेल
18.	'हातर	वे सोडून पळत्याच्या पा	डीस ल	ग्रगणे, ' या म् ~~र~~	हणीस र	— प्रमानार्थ		कोणती ?	
	(1)	उथळ पाण्याला खळर	ब्रळाट	फार	(2)	अर्धी	टाकून सगळीला ध	ावणे	
	(3)	दुरून डोंगर साजरे			(4)	हजीर	तो वजीर		
<del></del> 19.	'अति		ा प्रका	रचा शब्द आहे	?				
	(1)	उपसर्ग घटित	(2)	अभ्यस्त		(3)	सिद्ध शब्द	(4)	सामासिक शब्द
				-	_				<del></del>

20.	पुढील	रुपैकी कोणत्या पर्याया	तील अ	धोरेखित शब्द	हा नाम	आहे ?			
	(अ)	त्या <u>दुष्टाने</u> बरोबर व	ावा सा	धला.					
	(ब)	एक म्हातारा माणूस	पायरीव	ार बसला होता.					
	पर्यार	यी उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ) मधील			(2)	फक्त			
	(3)	(अ)व(ब)मधी	ल		(4)		व (ब) दोन्ही मधील	र नाही	
			_	_					
21.	खाली	लिपैकी तत्सम् शब्द ३	गेळखा	:					
	(1)	भूगोल	(2)	पाय		(3)	डोके	(4)	चिमणी
22.	पुढील	र वाक्य कोणत्या लक्ष	गा शक्त	ीचे उदाहरण अ	गहे ?			_	
	'पानी	पतावर सव्वा लाख ब	ांगडी पु	न्टली'.					
	(1)	शुद्धा सारोपा लक्षणा			(2)	शुद्धा	उपादान लक्षणा		
	(3)	गौणी सारोपा लक्षणा			(4)	लक्षण	ग लक्षणा		
23.	'बदर		रु या द्रि	 फ्येला काय म्ह	टले जाते	t ?			
	(1)	सूड	(2)	वचपा		(3)	विकार	(4)	आजार
24.	'भाष	- । + अंतर्गत' हा संधी	पुढीलपै	—— की कोणत्या प्र	——— कारे होत	नो ?			
	(1)	भाषेंतर्गत	(2)	भाष्यंतर्गत		(3)	भाषांतर्गत	(4)	भाषाअंतर्गत
25.	'न्याय								
	(अ)	न्यायास धरून अस	लेले		(ब)	न्याय	न		
	(क)	न्यायाशिवायचे			(इ)	न्याय	ासंबंधी		
	पर्यार	गी उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ)	(2)	फक्त (ब)		(3)	(अ) आणि (ब)	(4)	(क) आणि (ड)
26.	'पार्ण	 ो' ईकारान्त नपुंसकलिं	 गी नाम	—— ाचे सामान्यरूप	काय ह	ति ?			
	(1)	'आ' कारान्त	(2)	'या' कारान्त		(3)	'वा' कारान्त	(4)	'ओ' कारान्त
 27.	'उखट	ळ पांढरे होणे' या वाक	प्रचाराच	 ग अर्थ पुढीलपै	की कोण	ाता ?	<u> </u>		
	(1)	आनंद होणे	(2)	भांडण करणे	ſ	(3)	भरपूर कष्ट करणे	(4)	वैभव प्राप्त होणे
						-			

28.	पुढील	प्पैकी कोणती वाक्ये विध्यर्थी आहेत <i>े</i>	?			
	(अ)	त्याला यंदा पहिला वर्ग मिळाला.				
	(ब)	यावेळी पीक चांगले येईल.				
	(क)	आता थोडं ऊन पडलं तर बरं होईल	5.			
	पर्याय	गी उत्तरे :				
	(1)	फक्त (अ)	(2)	फक्त (ब)		
	(3)	(अ) व (ब) दोन्ही	(4)	(अ) व (ब) दोन्ह	हीही नाहीत	
 29.	एखाइ	ग्रा शब्दाला प्रत्यय लागल्यावर त्याच्या	मूळ रूपात ब	 दल होतो, त्या क्रियेल	न्य काय म्हणतात	?
	(1)	विभक्ती (2) उपसन्	र्ग	(3) विशेषण	(4)	सामान्यरूप
30.	 'वेर्ला	वस्तार' या शब्दातून ध्वनित होणारा ३	अर्थ कोणता ?			
	(1)	एखाद्या संस्थेचा विस्तार होणे	(2)	एखाद्या कार्याचा व्य	गप वाढणे	
	(3)	एखाद्या गोष्टीचा विस्तार होणे	(4)	एखाद्या व्यक्तीचा व	त्रंश वाढणे	
31.	खाली	लपैकी सर्वनामाचे विशेष कोणते?				
	(अ)	सर्वनामे अनेकवचनी असतात.				
	(ৰ)	सर्वनामाच्या अनेकवचनांना प्रत्यय	लागतात.			
	(क)	सर्वसाधारणपणे सर्वनामाचा वापर अ	भगोदर होतो, ते	व्हाच नामाचा वापर ह	होतो.	
	(ड)	सर्वनामाला स्वत:ची वेगळी लिंग, व	वचन अशी ओ	ाळख नसते.		
	पर्याय	ग्री उत्तरे :				
	(1)	फक्त (अ) आणि (ब) बरोबर	(2)	फक्त (क) बरोबर		
	(3)	फक्त (ब) आणि (क) बरोबर	(4)	फक्त (ड) बरोबर	•	·
32.	पुढील		म आहे ?			
	(अ)	हे मी तुला काल सांगितले ते पुस्तक	~~,~~ !			
	(ब)	'ययाती' वाच. ते फार वाचनीय पुर	प्तक आहे.			
	पर्याय	ग्री उत्तरे :				
	(1)	फक्त (अ)	(2)	फक्त (ब)		
	(3)	(अ) व (ब) दोन्ही मध्ये	(4)	(अ) व (ब) दोन	ही मध्येही नाही	

33.	पुढील	भैकी कोणते विधान ब	त्ररोबर	आहे ?					
	(अ)	बोलणाऱ्याच्या तोंडचे	। शब्द	दर्शविण्यासाठी	दुहेरी अ	खतरण	ाचिन्ह दिले जाते.		
	(ब)	एखाद्या शब्दावर जो	र द्यायच	ग असेल तरीही	दुहेरी ३	अवतरप	गचिन्ह दिले जाते.		
	पर्याट	गि उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ) बरोबर			(2)	फक्त	(ब) बरोबर		
	(3)	(अ) व (ब) दोन्ही	बरोबर		(4)	(왜)	व (ब) दोन्ही चूक		
34.	'भोज	—— नावसर' हा कोणत्या प्र	कारचा	समास आहे?					
	(1)	बहुव्रीही	(2)	मध्यमपदलोग	पी	(3)	तत्पुरुष	(4)	अव्ययीभाव
35.	पुढील	—— पैकी कोणत्या वाक्या	त कर्तृब	र्मसंकर हा प्रय	गेग आहे	?			
	(1)	तू ज्योतीला बक्षीस 1	देलेस.		(2)	शिपा	याने चोराला पकडले	•	
	(3)	मांजराने उंदीर मारल	Т.		(4)	गुराख	त्र्याने गायीला बांधली.		
36.	'शाश्व	वत' या शब्दास विरुद्ध	ार्थी शब	 द सांगा.					
	(1)	चिरंतन	(2)	चिरकाल		(3)	चिरायु	(4)	अल्पकाळ
37.	पुढील	 ग्र वाक्यातील क्रियाविश्	ोषण अ	 व्यये कोणत्या	प्रकारर्च प्रकारर्च	ो आहे	<del></del> त ?		
	(अ)	पिंटू शाळेतून रडत र	एडत अ	ला.	(ब)	मी त	याला ह्यावरून बोललं	गे.	
	(क)	तेवढं सामान तिकडू	न आण	शील का ?	(इ)	तो मं	ोठ्याने ओरडला.		
	पर्याट	ग्री उत्तरे :							
	(1)	(अ) विशेषणसाधि	त, (ब)	सर्वनामसाधि	त, (क)	) अव्य	यसाधित, (ड) नाम	साधित	
	(2)	(अ) धातुसाधित, (	(ब) स	र्वनामसाधित, (	(क) स	र्वनामस	गाधित, (ड) नामसार्ग	धित	
	(3)	(अ) धातुसाधित, (	(ब) स	र्वनामसाधित, (	(क) अ	व्ययस	धित, (ड) विशेषण	साधित	
	(4)	(अ) नामसाधित, (	(ब) अ	व्ययसाधित, (	क) सर्व	नामस	धित, (ड) विशेषण	साधित	
38.	'कल	गती लावणारा, तटे उ	पन क	रणारा माणूस'	 याअर्थी	पुढील	— रुपैकी कोणता वाक्प्रच	वार आहे	}
	(1)	खप्पीदास	(2)	गाजरपारखी		(3)	कळीचा नारद	(4)	गोमाजी तिमाजी
39.	पुढील	पैकी कोणत्या शब्दांन	 ा 'इक'	प्रत्यय जोडून	विशेषणे	तयार	करता येत नाहीत?	-	
	(अ)	दिन, काया, विश्व			(ৰ)	पड,	पशू, दोन		
	(क)	रस, भाषा, वाचा			(ड)	धर्म,	समाज, लक्षण		
	पर्याट	गी उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ)			(2)	फक्त	(অ)		
	(3)	(अ) आणि (ब)			(4)	(অ)	आणि (ड)		

4 0.	पुढीत	ल वाक्यांचे मिश्र वाव	~~।~~ य कसे ब	ानवता येईल	? - 'रोप	गंना का	ळजीपूर्वक खतपाप	गी दिले. ती	चांगली जोमाने वाढली.
	(1)	रोपे चांगली वाढप	ग्यासाठी त	यांना काळर्ज	ोपूर्वक ख	तपाणी	दिले.		
	(2)	रोपांना काळजीपू	र्वक खतप	ाणी दिल्याने	ती चांगर्ल	ो वाढल	त्री.		
	(3)	रोपांना काळजीपूर	र्त्रक खतप	ाणी दिले आ	णि ती चां	गली व	ाढली.		
	(4)	रोपे चांगली जोमा	ने वाढली	कारण त्यांन	ा काळजी	पूर्वक र	ब्रतपाणी दिले.		
41.	'बाल	ञ्वयातच मोठ्यांसारर्	वे कष्ट उ	 मसणारी मुले	 पाहून सव	— चिंच म	————- ान द्रवते. ' – या व	 गक्याचे प्रश्न	
	(1)	बालवयातच मोठ	यांसारखे व	कष्ट उपसणा	री मुले पा	हून कुप	गाचे मन द्रवेल?		
	(2)	बालवयातच मोठः	यांसारखे व	म्ब्ट उपसणा	री मुले पा	हून कुण	गाचे मन द्रवणार न	गही ?	
	(3)	बालवयातच मोठ	यांसारखे व	ह ष्ट उपसणा	री मुले पा	ू हून सव	र्ांचीच मने द्रवणार	नाहीत का	?
	(4)	_					र्ांचेच मन कसे द्रवं		
42.	—— 'निघृ		पुढीलपैव	 ही कोणता व	ाक्प्रचार व	गाईट अ	 र्थाने वापरात असर	——– तो ?	
	(1)	गाशा गुंडाळणे	(2)	गुंगारा देणे		(3)	वाट धरणे	(4)	काळे करणे
43.	'मी व	दारात पाऊल ठेवले र	तोच दिवे	—— गेले. '					
	- या	तील मुख्य व गौण व	वाक्यांचे प	रस्पर रूपांत	र कसे होड़	ਿਲ?			
	(1)	दिवे गेले तेव्हा मी	दारात पा	ऊल ठेवले हं	ोते.				
	(2)	मी दारात पाऊल	ठेवल्यावर	दिवे गेले.					
	(3)	दिवे जाताना मी व	रारात पाऊ	ल ठेवले.					
	(4)	दिवे गेल्यावर मी	दारात पाः	ऊल ठेवले.					
44.	'पिच	 छा पुरविणे' याअर्थी	 पुढीलपैक	——— जी कोणता वा	 क्प्रचार उ	 पयोगात			
	(1)	पाठ पुरविणे	(2)	पाठ दार्खा	वेणे	(3)	पाठ देणे	(4)	पाठ राखणे
4 5.	'मेल्र	या म्हशीला मणभर दृ	 धृ!' – य	। म्हणीतून क्	ाय सूचित	होते ?			
	(1)	मोठे नुकसान होणे	Ī		(2)	माणूर	प्त गेले म्हणून त्याच	वी किंमत क	मी होत नाही
	` '		c •		(4)	गेलेल	या व्यक्तीची वाढ	ਰਜ਼ ਸਰਹੀ ਕ	उ रणे
	(3)	माणूस गेल्यावरच	किमत व	η có (1	(4)	-16%		ત્રા ત્યુલા ન	
		माणूस गेल्यावरच ———— ळेच मुसळ केरात!'						નું કસુલા ક	
 46.			ही म्हण व			ì?	फायदा झाला नाहं		

4 7.	(अ)	पैकी कर्मणी प्रयोगाती निशा फार वेगात धार निनादने चित्रपट पाहि	त्रते.	प कोणते ?					
	` ,	ाननादन ।चत्रपट पाहि ा उत्तरे :	દભા .						
	(1)	॥ उत्तर ः फक्त (अ)			(2)	फक्त	(ন)		
		(अ) व (ब) दोन्ही			(4)		व (ब) दोन्हीही नाही	ति	
48.	पुढील	 प्रैकी कोणते लेखन ये	ाग्य आ	 हे ?					
	(अ)	संव्हार	(ब)	संहार		(क)	सौंहार		
	पर्यार	ी उत्तरे :							•
	(1)	फक्त (अ)	(2)	फक्त (ब)		(3)	(अ) आणि (ब)	(4)	(ब) आणि (क)
49.	_ पुढील	पैकी कोणते विधान ढ	- ।रोबर	आहे ?					
	(अ)	नामास विभक्ती प्रत्य	य लाग	ला की सर्वच ि	वशेषण	ांचे साम	ान्यरूप या-कारान्त हे	ोते.	
	(ब)	ऊ–कारान्त विशेषणां	चे साम	ान्यरूप होत नाह	ही.				
	पर्याय	ग्री उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ) बरोबर			(2)	फक्त	(ब) बरोबर		
	(3)	(अ) व (ब) दोन्ही	बरोबर		(4)	(अ)	व (ब) दोन्ही चूक		
50.	'पाहर	ना पाहता शेवटी उजाङ	ले' या	 वाक्यातील 'उज	गडले'	हे क्रिया	पद कोणत्या प्रकाराती	लि आहे	?
	(1)	भावकर्तृक क्रियापद				(2)	संयुक्त क्रियापद		
	(3)	उभयविध क्रियापद				(4)	यापैकी एकही नाही		
51.	धातूल	ग विविध प्रत्यय लागून	क्रिया	अपूरी दाखवि	णाऱ्या ३	राब्दांना '	काय म्हणतात ?		_
	(1)	कृदन्त	(2)	क्रियाविशेषण	T	(3)	क्रियापद	(4)	विशेषण
52 .	'भूर्पा	ते' या शब्दाला समाना ^६	र्थी शब्द	सांगा.					
	(अ)	रमापती	(ब)	उमापती		(क)	नरेश	(ड)	दशानन
	पर्यार	ग्री उत्तरे :							
	(1)	फक्त (अ) बरोबर			(2)	फक्त	(ब) आणि (क) ब	रोबर	
	(3)	फक्त (क) बरोबर			(4)	फक्त	(क) आणि (ड) ब	ारोबर	
53.	पुढील केला.		रातील	आहे? - 'एरं	केक वि	त्रषय सं	पवीत संपवीत प्रसादर	ने महिना	भरात सर्व अभ्यास पूर्ण
	(1)	मिश्र वाक्य	(2)	केवल वाक्य		(3)	संयुक्त वाक्य	(4)	विध्यर्थी वाक्य

- 54. 'परिस्थिती नेहमी सारखीच असते, असे नाही, ती बदलत असते.' हे सांगण्यासाठी कोणती म्हण उपयोगात येते?
  - (1) आधणातले रडतात आणि सुपातले हसतात
  - (2) उन्ह पाण्याने घरे जळत नसतात
  - (3) दैव देते आणि कर्म नेते
  - (4) कधी तुपाशी, कधी उपाशी
- 55. पुढील वाक्यातील प्रयोग ओळखा 'पुण्यात्मके पापे स्वर्गा जाईजे'.
  - (1) सकर्मक प्रधान कर्तृक भावे प्रयोग
- (2) गौण कर्तृक भावे प्रयोग

(3) समापनभावे प्रयोग

(4) शक्यभावे प्रयोग

खालील उतारा वाचा व त्यावरील प्रश्न क्र. 56 ते 60 सोडवा.

शिक्षणक्रमात नीतिशिक्षणाची सोय करावयास पुष्कळ जागा आहे. सामान्य शिक्षणच नीट सुधारले - ते देण्याची पुस्तके व पद्धती बदलून हव्यात तशा केल्या म्हणजे मुलांची नीतिमत्ता वाढविण्यास पुष्कळ वाव मिळेल.

सगळ्या नीतिमत्तेचे मूळ सामाजिक जीवितात आहे. इतरांशी कोणत्याही तन्हेचा संबंध नाही, कोणास उपद्रव नाही, कोणाचा संपर्क नाही-कोणाचे साहाय्य नको-कोणाचे कर्ज नको, अशा स्थितीत, सारांश-माळेतून तुटून निघालेल्या मण्याप्रमाणे एकाकी स्थितीत जन्म घालविणे माणसाला शक्य व इष्ट असते तर ज्या वर्तनिनयमांस आज आपण नीतिनियम म्हणतो त्यांचा संभव झाला नसता. अशा माणसांच्या आचरणात नीतिचा विचारच शिरत नाही. वाहते वारे आणि तापते ऊन, खालची जमीन आणि वरचे आकाश, याशिवाय दुसन्या कोणाची ज्यांस ओळख नसणार किंवा कोणाशी प्रसंग नसणार, झाडपाला, कंदमुळे आणि घोटभर पाणी याशिवाय ज्यांस कशाची जरूर नसणार, अशा फटिंगभाईस नीती-अनीतीचे कारणच नाही. सर्व मानवजाती जर अशीच असती तर तिलाही नीती-अनीतीचे कारण नसते. परंतु असले एकाकी जीवित मनुष्यास कधी आवडले नाही आणि अनुभवता आले नाही. मनुष्याच्या मानवेतर पूर्वजांसही लाखो पिढ्यांच्या मागेपर्यंत एकटे राहणे साधले नाही. संसार - संतानाचा आजच्याहन अन्य मार्ग जोपर्यंत सृष्टीस सापडणार नाही तोपर्यंत मनुष्यास एकटे राहणे शक्य नाही-इष्ट नाही.

एकाची दोन झाली की नवे संबंध-नवे भाव-नवे विचार-नव्या प्रेरणा आल्या, वागण्यात सामान्यतः ठराविकपणा ठेवण्याची जरूर आली आणि नीतिचा उगम झाला. आज मनुष्य एकटा नाही, दुकटा नाही, 'असंख्य टा' - नवीन शब्द बनविला तर-झाला आहे. त्याप्रमाणे त्याचे चिरित्रही तितकेच असंख्य रंगांचे आणि असंख्य घटकांचे झाले आहे. नित्य नवे प्रसंग-नित्य नवे संबंध - नित्य नवे लागेबांधे निर्माण होत आहेत आणि मनुष्याच्या ऐहिक जीविताचे जाळे घोटाळ्याचे बनत आहे-बनले आहे. त्यामुळे या चक्रळ्यूहात्मक संसारात दिशाभूल न होता, वाट फारशी न चुकता; आपापला कार्यभार वाहून नेण्यास मनुष्याच्या आचरणास होकायंत्राप्रमाणे काही ठरीव वळणे लागलेली पाहिजेत. ती लावावयाची म्हणजे ज्या सामाजिक जाळ्यामुळे त्यांची जरूर लागली आहे ते लहानशा प्रमाणावर मुलांच्या आयुष्यात आणि संसारात उत्पन्न करावयाचे. त्यांचे दुसऱ्यांशी संबंध वारंवार घडवून आणावयाचे. आज दोन मुलांशी - उद्या तिहींशी, परवा चारांशी - अशा रीतीने त्यांस खेळायास आणि जोडीने काम करायास लावायाचे आणि अशा प्रसंगी सगळे गाडे सुरळीत चालण्यासाठी अवश्य असेच वर्तन त्यांचे हातून घडवायचे. तसे न वागल्याचे परिणाम त्यांना भोगायास लावायचे. नीतिशिक्षणाचा हा मार्ग अवलंबण्याचे शिक्षकाने मनात आणिल्यास त्यांना ते हल्लीही करता येणार आहे.

	$\overline{}$			$-\infty$		_	<u> </u>	_
56.	एकाका	राहणाऱ्या	माणसाला	नाातचा	जरूर	का	नसत	′

- (1) त्याला मूलभूत गरजा भागणे पुरेसे असते.
- (2) त्याच्या वर्तनावर नजर ठेवण्यास कोणी नसते.
- (3) त्याला नीती सांगणारे कोणी नसते.
- (4) इतरांचा संपर्क असेल तरच कसे वागावे हा प्रश्न येतो.

57. नीतिशिक्षणाचा कोणता मार्ग लेखक सुचवितात?

- (1) लहान मुलांना सामाजिक दृष्ट्या योग्य वर्तनाचे वळण लावणे.
- (2) नीतिशिक्षणाचा स्वतंत्र अभ्यासक्रम देणे.
- (3) नीतिमूल्यांचा वारंवार उपदेश करणे.
- (4) मोठ्यांचा आदर्श त्यांच्यापुढे ठेवणे.

58. मनुष्यास एकटे राहणे शक्य वा इष्ट का नाही?

- (अ) एकाकी जीवन त्याला आवडत नाही.
- (ब) वंशरक्षणासाठी सामृहिक जीवनाखेरीज अन्य पर्याय नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त(3)

- (2) फक्त (ब)
- (3) (अ) व (ब) दोन्ही बरोबर
- (4) (अ) व (ब) दोन्ही चूक

59. सामूहिक जीवनात नीतिनियमांची जरूर का भासते?

- (1) त्यामुळे जीवनातील विविधतेस मुक्त वाव मिळू शकतो.
- (2) एकाच पद्धतीने सर्वजण वागू शकतात.
- (3) अनेकांच्या परस्पर संबंधातून उद्भवणारे गोंधळ टाळण्यासाठी ठराविक पद्धतीने वागणे जरूरीचे असते.
- (4) अनेकांमधून एखादा नीतिशास्त्रज्ञ निघू शकतो.

60. प्रस्तुत उताऱ्यास कोणते शीर्षक योग्य ठरेल?

(1) नीतिशिक्षण

(2) नीतिशिक्षणाचे महत्व (3)

नीतिशिक्षणाचा मार्ग (4)

4) नीतिचे महत्व

61.	Eve	n though they were close frie	ends, th	ney ga	ave no quarter to each other in the	boxing ring.						
	The	underlined phrase means										
	(1)	to give no wine		(2)	to give no money							
	(3)	to show no mercy		(4)	none of the above							
62.	Cho	ose the correct active senter	nce of t	he fol	lowing statement.							
	Mar	y vehicles are being looted	and bu	ırnt b	the agitators and hooligans.							
	(1)	Many vehicles are looted	and bu	rnt by	the agitators and hooligans.							
	(2)	The agitators and hooliga	ns have	e been	looting and burning many vehicle	es.						
	(3)	Many vehicles are burning	g and l	ooting	the agitators and hooligans.							
	(4)	The agitators and hooligan	ns are l	lootin	g and burning many vehicles.							
63.	Poir	nt out the incorrect sentence	⊋.									
	(a)	One may smile and smile	to be a	n villa	in.							
	(b) Our library has many good books on Indian aesthetics.											
	(c) A great deal of work is yet to be done.											
	(d)											
	Ans	wer options :										
	(1)	(a) and (c)		(2)	(b) and (d)							
	(3)	(a) only		(4)	All of these							
64.	Identify right or wrong sentence/sentences:											
	(a)											
	(b)	•										
	Answer options:											
	(1)	Both (a) and (b) are right		(2)	Both (a) and (b) are wrong							
	(3)	Only (a) is right		(4)	Only (b) is right							
65.	He l	has thrown off all his old fr	iends s	ince l	ne became rich.							
		ntify the correct meaning of										
	(1)	neglected (2) exp			(3) retorted (4) resig	med						
66.	Poir	nt out the incorrect sentence	2.									
	(a)	Do not cry over a spoilt m	ilk.									
	(b)	A loaf of bread is more es	sential	than	a good deal of advice.							
	(c)	Biscuits are made of whea	at-floor									
	(d)	A blade of grass dances h	appily	in the	morning sunlight.							
	٠,	wer options :	/									
	(1)	(a) and (b)	and (c)									
	(3)	(a) and (d)	(2) (4)	only	• •							
					. ,							

67.		the correc t for is is the	,		•					
	(1)	Further	pc (2)	Furt		(3)	Farther	(4)	Farthest	
68.	(a) (b)	ich of the follo I will dine w He went to s wer options :	ith them	on ne	ext Sunday	7.				
	(1)	Both (a) and	(b)		(2)	Onl	y (a)			
	(3)	Only (b)	(-)		(4)		is correct, (b) i	is incorrec	et	
69.	The	way he is bu	rning the	candl	e at both e	nds, h	e will soon be	e a paupe	r. The underlined	
	phra	ase means								
	(1)	To be extrav			(2)	Tol	be reasonable			
	(3)	To be mode	•		(4)		ne of the above	e		
70.	Poir	nt out the corr	ect sente	nces :						
	(a)	Are you sure	e for Jaya	s hor	nesty?					
	(b)	Water is con	nposed o	f oxyg	en and hy	drogei	n.			
	(c) Officials must do their best to comply to the regulations.									
	(d) We were tired of walking so sat under a huge mango tree.									
		wer options :								
	(1)	All of these			(2)		and (d)			
	(3)	(a) and (b)			(4)	(c) a	and (d) 			
71.		the crack of d								
	(1)	very early ir		ning	(2)		ept the punish			
	(3)	both (1) and	. (2) 		(4)	non	e of the above			
72.	Mat	ch the followi	ng:							
	<i>(</i>)	'A'		(1)	'Β'					
	(a)	useful		(i)	ion					
	(b)	prohibit		(ii)	ness					
	(c)	manage		(iii)	ance					
	(d)	perform		(iv)	ment					
	AIIS	wer options :								
	(1)		c) (d)							
	(1) (2)		iv) (iii) iii) (iv)							
	(3)		iv) (ii)							
	(4)	None of the	, , ,							
	(-)	2 TORKE OF THE			•					

73.						osition in the blank space from the given options : Ram in intelligence."						
	(1)	than			(2)	to	ти пиетве	(3)	from	(4)	against	
 7 4 .	Mate	ch the	follo	wing :				_				
		'A'					'B'					
	(a)	To v	valk			(i)	To abridge	!				
	(b)	То с	ut			(ii)	To ramble					
	(c)	To s	hine			(iii)	To dine					
	(d)	To e	at			(iv)	To dazzle					
	Ans	wer o	ption	s:								
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)							
	(2)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)							
	(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)							
	(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)							
 75.	A co	olie		;	a heav	y bu	ndle across	a rail	way platform			
						-			ence meaning			
	(1)	pull			(2)	lugs	_	(3)	drags	(4)	jerks	
76.	Poss	itive o	legree	2:	-							
	(a)	No o	other	metal	is as ł	neavy	as lead.					
	Com	parat	ive de	egree :		·						
	(b)	Lead	1 is he	eavier	than	any of	ther metal.					
	Ans	wer o	ption	s:		-						
	(1)		_	s corre	ect		(2)	Onl	y (b) is correct	ţ		
	(3)	•	• •	nd (b)		orrect	• ,		ne of the above			
 77.	 'Per	centu	ım'm	eans					<del></del>			
	(1)		ually				(2)	in e	ach hundred			
	(3)	per	•				(4)		cent			
	Find	l out t	he co	rrect f	orm c	of conj	unction in t	he fo	llowing senter	nce :		
	"I allow you to drive my car on condition that you shall not over speed".											
	The underlined words are example of :										•	
						-		Suh	ordinating co	niunction		
	(1)				•		(2)		ordinating co	,		
	(3)	con	ıpoun	d con	juncti	ON	(4)	Cor	relative conju	ncuon		

(1) Only (a) is correct (2) Only (b) is correct (3) Only (c) is correct (4) (a), (b) and (c) are correct (5) Only (c) is correct (6) (a), (b) and (c) are correct (7) and (c) are correct (8) Use the appropriate phrase draw up in the following sentence. My solicitor the lease and we both signed it. (1) have drawn up (2) drew up (3) has drawn up (4) drawn up (8) Peace and prosperity is our ideal. (b) I as well as they am tired of this routine work. Answer options: (1) Only (a) is right (2) Only (b) is right (3) Both, (a) and (b) are wrong (4) Both, (a) and (b) are right (1) unreadable of being read. (1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal (1) at (2) on (3) in (4) none of the above (1) I said to her, 'Will you teach me knitting? (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that if she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. (5) He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the direction of the underlined phrase means	(a (l (c A	(a) (b) (c) An sv	gerund can be subject of a se as a complem after preposit wer options:	entence ent of a ions							
My solicitor the lease and we both signed it. (1) have drawn up (2) drew up (3) has drawn up (4) drawn up 81. Tell, whether the following sentence/sentences is/are right or wrong: (a) Peace and prosperity is our ideal. (b) I as well as they am tired of this routine work. Answer options: (1) Only (a) is right (2) Only (b) is right (3) Both, (a) and (b) are wrong (4) Both, (a) and (b) are right 82. Choose the correct word for the following structure. Incapable of being read. (1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal 83. They have opened an office 28 Lees Road. (1) at (2) on (3) in (4) none of the above 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	•	• •	•				-	• •	correct		
81. Tell, whether the following sentence/sentences is/are right or wrong: (a) Peace and prosperity is our ideal. (b) I as well as they am tired of this routine work. Answer options: (1) Only (a) is right (2) Only (b) is right (3) Both, (a) and (b) are wrong (4) Both, (a) and (b) are right 82. Choose the correct word for the following structure. Incapable of being read. (1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal 83. They have opened an office 28 Lees Road. (1) at (2) on (3) in (4) none of the above 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	N	My s	solicitor	the	lease and	we bo	oth sig	gned it.	(4)		
(a) Peace and prosperity is our ideal. (b) I as well as they am tired of this routine work. Answer options: (1) Only (a) is right (2) Only (b) is right (3) Both, (a) and (b) are wrong (4) Both, (a) and (b) are right 82. Choose the correct word for the following structure. Incapable of being read. (1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal 83. They have opened an office 28 Lees Road. (1) at (2) on (3) in (4) none of the above 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	()	(1) ——	have drawn u	ıp (2)	drew up		(3)	has drawn u	.p (4)	drawn up	
(1) Only (a) is right (3) Both, (a) and (b) are wrong (4) Both, (a) and (b) are right 82. Choose the correct word for the following structure. Incapable of being read. (1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal 83. They have opened an office 28 Lees Road. (1) at (2) on (3) in (4) none of the above 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir. The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	(á (l	(a) Peace and prosperity is our ideal. (b) I as well as they am tired of this routine work.									
82. Choose the correct word for the following structure. Incapable of being read. (1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal 83. They have opened an office	(1	(1)	Only (a) is rig								
Incapable of being read. (1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal 83. They have opened an office	(3	(3)	Both, (a) and	(b) are v	vrong	(4)	Both	n, (a) and (b) a	re right		
(1) unreadable (2) illegible (3) unintelligible (4) illegal 83. They have opened an office 28 Lees Road. (1) at (2) on (3) in (4) none of the above 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir. The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	C	Choose the correct word for the following structure.									
83. They have opened an office 28 Lees Road. (1) at	I	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·									
(1) at (2) on (3) in (4) none of the above 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the direction of the underlined phrase means	(1	(1)	unreadable	(2)	illegible		(3)	unintelligible	e (4)	illegal	
 (3) in (4) none of the above 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir <ul> The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong: 	T	They have opened an office 28 Lees Road.								<u> </u>	
 84. I said to her, 'Will you teach me knitting?' (1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir <ul> The underlined phrase means	-	. ,	at								
(1) I said to her whether you teach me knitting. (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir. The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	(3	(3)	in			(4)	none	e of the above			
 (2) I asked her whether she would teach me knitting. (3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir. The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong: 	I	I said to her, 'Will you teach me knitting?'									
(3) I asked her that she will teach me knitting. (4) I told her that if she will teach me knitting. 85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the direction of the underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and (86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	-	(1) I said to her whether you teach me knitting.									
85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir. The underlined phrase means								itting.			
85. He hung around the entrance all day, hoping for a chance to speak to the dir. The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:	,										
The underlined phrase means (1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and (86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:		(~~*)~~					.ш.в.				
(1) loiter (2) wait (3) both, (1) and (2) (4) None of (1) and 86. Tell, which of the following sentence/sentences is/are right or wrong:		He hungaround the entrance all day, hoping for a chance to speak to the director.									
			•			(3)	both	a, (1) and (2) (4	4) Non	ne of (1) and	(2)
(b) I reached at Delhi only this morning. Answer options:	(a (t										
(1) Both, (a) and (b) are right (2) only (a) is right			_	(b) are ri	ight	(2)	only	(a) is right			
(3) only (b) is right (4) Both (a) and (b) are wrong	•				J			• •	e wrong		

87.	I am looking forward to her arrival. The underlined phrase means.								
	(1) expect with pleasure			see in front					
	(3)	investigate	(4)	consider					
88.	Which one of the four options is the correct antonym of the word "Adept" ?								
	(1) Withold, Refrain		(2)	Indifferent, Unresponsive					
	(3)	Skilled, Proficient	(4)	Forsake, Leave					
89.	Which one of the given options is correct about the given sentence?								
	"Either she or they have to attend the meeting."								
	(1)	Right							
	(2)	(2) Wrong							
	(3)	Use of 'they' in the sentence is	wrong						
	(4)	Verb "have" should be "has"							
90.	Be diligent <u>lest</u> you fail. The underlined word is								
	(1)	Conjunction	(2)	Co-ordinative conjunction					
	(3)	Subordinative conjunction	(4)	None of the above					
91.	His behaviour is sometimes childish. The underlined word means								
	(1)	like a child-in a bad sense	(2)	like a child-in a good sense					
	(3)	Both, (1) and (2)	(4)	None of the above					
92.	(a)	a) Both, Raman and Pushkaran were not present there.							
	(b)	Neither Raman nor Pushkaran was present there.							
	Find	Find out the correct option.							
	(1)	only (a)	(2)	only (b)					
	(3)	both, (a) and (b)	(4)	none of the above					
93.	(a)	Dr. Simons has taken on the position of the Head of Department.							
	(b)	He is the finest young player around at the moment.							
	(c)	c) She was the company director when she retired.							
	Identify the correct sentence/s.								
	(1)	Only (a) and (b)	(2)	Only (b) and (c)					
	(3)	Only (b)	(4)	Only (c)					

94.	He struck the table. The under	erlined verb is	erb is					
	(1) Intransitive	(2) Transitive						
	(3) Prepositional	(4) None of the above						
95.	The priest entered the <u>sacred</u> place.							
	Select the correc t antonym to the word underlined. (1) holy (2) profane (3) religious (4) auspicious							
	(1) holy (2) pr	ofane (3) religious	(4)	auspicious				

96 - 100: Read the passage and answer the questions given below:

One common mistake that many people have made is this: they have thought that it would be a very good thing if everybody had exactly the same amount of money, no matter whether they worked hard or lived quite idly. They forget that very few people would work at all if it were not for the money their work brings them, and that without work there would be no money. And they have imagined that if all the money in the country were equally divided everybody would be rich. Now that is a very great mistake, because there simply is not enough money to make everybody rich. If it were shared equally all round every one then would, on the basis of the calculations made in 1935, receive only about ₹ 65 a year. Today with a rise in the price level it might be ₹ 150 a year. That may be more than you receive now or it may be less, but would certainly not make you really rich. It is quite true that there are in this country a small number of very rich people; but they are so few in comparison with the whole population that even if they were to share out all their wealth among the rest, it would make very little difference. It is said that if you flattened out that great French mountain Mont Blanc, the highest mountain in Europe, and spread it over the whole of France you would only raise the level of the land by about six inches. See if you can think out what that has to do with the question I have been talking about.

Many people, unfortunately, seem to think also that Government can always pay out money quite easily and in any quantity, and they forget, or else they do not know, that the Government can only pay out money that it has received in taxes-money that the tax-payer has had to work for.

And now here is one final mistake that I should like to warn you against. Don't ever imagine that there is any thing to be ashamed of, or anything undignified, to grumble about in having to work hard for your living. If when you start work you can go into a job that suits you, so that you can really enjoy the work itself, so much the better: I hope that is what will happen. But if the work is not exactly the kind that you would choose, you must try to remember that you are helping to produce the things that other people need; you are "doing your bit" and playing your part in the work of the world. You are like a wheel, even if it is only a very tiny wheel, in the great world-machinery of trade and industry that is always busily at work providing for the wants of hundreds of millions of people, and you must "put your back into it" and see to it that your particular task is always done as well as you can possibly do it.

96. Choose the **correct** option to complete the sentence.

It is necessary to work because:

- (1) People want to enjoy life
- (2) The country will become self sufficient
- (3) Without work there would be no money
- (4) It raises the standard of life

97. Complete the statement:

Many people, unfortunately seem to think that.

- (1) The Government is very stingy
- (2) The Government hoards money
- (3) The Government is very rich
- (4) The Government can always pay out money quite easily and in any quantity

98. Complete the following sentence with the right option.

If all the money in the world were equally divided, everybody would be..

- (1) Everybody would be very poor
- (2) All the people would be very rich
- (3) It would certainly not make you rich
- (4) You would not have to worry at all

99. The phrase 'doing your bit' means:

- (1) Playing your part in the work of the world.
- (2) To participate in your favourite game.
- (3) To being very attentive.
- (4) Imagining things to raise your hope.

100. Complete the sentence:

How much of a difference will flattening Mount Blanc make to France.

- (1) There would be a huge amount of difference.
- (2) It would raise the level of the land by about six inches.
- (3) There would not be any difference at all.
- (4) Perhaps there might not be any difference.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसस्ता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र.क. 201. ''अंगावर काटा उभा रहाणे'' या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय?

(1) अंग शहारणे

- (2) रोमांचित होणे
- (3) अतिशय भिती वाटणे
- (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) अतिशय भितो वाटणे'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क. 201. (1) (2) (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्चा कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK